

ærede Medlem overseer, at der er flere Flæsker, som ogsaa maae betragtes som Landcommuner. Følgelig troer jeg virkelig, at man ikke vilde handle rigtigt, naar man vilde omstøbe den nu bestaaende Ordning af disse Forhold. Jeg kan meget godt indrømme, at det paa mange Steder ikke er nødvendigt at have saadanne Vedtægter, og jeg vil heller ikke drage i Tvivl, hvad det ærede Medlem siger, nemlig, at der er mange Steder, hvor man har Vedtægter, som ikke strengt overholdes; men hvorfor har da ikke vedkommende Communalautoritet sagt, at den ikke længere vilde have Vedtægten? Det ærede Medlem veed jo, at den Lov, om hvis Forlængelse her er Tale, sidst blev gjort gjældende for et vist Tidsrum; der blev da fastsat et vist Tidsrum, inden hvilket vedkommende Sognebestyrelse kunde sige, at den ikke vilde have Vedtægten, hvorefter den faldt bort af sig selv; men jeg troer, det vilde være urigtigt at gjøre det umuligt for Kjøbstæderne og for de Steder, hvor Landbosforholdene kunne være omtrent eensartede med Kjøbstædernes, at beholde den nu bestaaende Ordning. Det er vistnok meget hensigtsmæssigt, at man gennem denne Ordning har søgt at komme til Klarhed om og søgt at opfordre Befolkningen til selv at gjøre sig det klart, hvorvidt disse eller lignende Bestemmelser ere hensigtsmæssige; men denne Prøvelid, denne Forberedelsestid kan virkelig ikke endnu siges at være afsluttet. Jeg skal altsaa meget anbefale det ærede Thing at vedtage Loven, som den er forelagt, hvorved kun den nu bestaaende Tingenes Tilstand opretholdes, medens det staaer i hvilken som helst Communalbestyrelses Magt at blive fri for Vedtægten, naar den ikke er nødvendig og ikke overholdes.

Merk: Den ærede Minister har i Grunden gjort de Bemærkninger oversflødige, som jeg vilde tillade mig at anføre, idet jeg netop vilde have henviist den ærede første Taler til, at det jo ikke er Meningen med denne Lov at staae fast, at de Vedtægter, som have været affattede hidtil, ogsaa fremdeles skulle være gjældende, men kun at, forsaavidt man ikke inden en vis Tidsfrist vedtager Forandringer, skulle de fremdeles gjælde. Jeg har selv hørt

til dem, som i min Commune og andetsteds have anbefalet, at man hellere ved at affatte Vedtægten skulde gjøre et mindre stort hygieinist Fremstrid, der i Virkeligheden gennemførtes, end at man skulde paabyde store Ting, der kun kom til at existere paa Papiret. Men paa den anden Side kan jeg heller ikke Andet end indrømme, at idetmindste efter de Erfaringer, jeg har haft, have navnlig i Kjøbstadcommuner de Sundhedsvedtægter, der ere affattede med tilbørligt Hensyn til Communens Læve, virket med Held, og de Sundhedscommissiøner, som i Henhold til Sundhedsvedtægterne ere indsatte, have paa mange Maader vaaget over, at Communerne i hygieinist Henseende komme til at staae bedre, end de hidtil have staaet. Det forekommer mig derfor, at naar Loven, saaledes som den her er affattet, giver Frihed til nu at foretage en Revision, og at, naar kun det, som ifølge denne bliver godkjendt, skal opretholdes, er der ingen Grund til at modsætte sig den. Jeg kan ikke skjønne Andet, end at det Samme maa være Tilfældet paa Landet. Det kan gjerne være, at man paa Landet og i Kjøbstadcommunerne er gaaet temmelig let hen over den sidste Revision; men saa er det jo ikke Andet, end at man ved en ny Revision kan gjøre de Principer gjældende, som jeg tillod mig at anføre, nemlig kun at staae fast som bindende det, som man anseer stemmende med Communens Læve. I Henhold dertil vil jeg altsaa anbefale, at Lovforslaget nyder Fremme. Jeg skal endnu tillade mig at bemærke, at naar jeg skulde høre noget Ønske, vilde det være, at man slog Vedtægterne fast for en noget længere Arrække, end det nu atter her er foreslaaet, thi det kan ikke nægtes, at den idelige Revision bringer en vis Usikkerhed tilveie. Sundhedsvedtægterne og de Commissiøner, som arbeide i Henhold til dem, ere, fordi de næsten altid paalægge en Tvang, mere og mere udsatte for paa de forskjellige Steder at komme i smaa Rivninger og Conflictter med de Enkelte; medens man ikke gjerne vil lade Ulemper blive bestaaende, naar det gjælder Andre, reiser der sig altid til en vis Grad nogen Modstand, naar det gjælder En selv. Naar en Revision foretages saa ofte, faae enkelte ivrige Modstandere en forøget Styrke ligeoverfor de pas-